

Wszystkowidząca Pressbook

Czołówka:

Reżyseria:

Kenneth Kainz

Scenariusz:

Anders Thomas Jensen

Produkcja:Czechy, Dania, Islandia,
Norwegia**Muzyka:**

Jeppe Kaas

Zdjęcia:

Lasse Frank Johannessen

Czas trwania:

96 min.

Obsada:Rebecca Emilie Sattrup jako
Dina

Peter Plaugborg jako Drakan

Jakob Oftebro jako Nicodemus

Maria Bonnevie jako Melussina
/ Matka Diny

Søren Malling jako Våbenmester

OPIS FILMU:

Dina ma umiejętność zaglądania w głąb każdego człowieka i rozpoznawania jego zamiarów. Jej matka, po której to odziedziczyła, zostaje wezwana do zamku, aby pomogła rozwiązać sprawę morderstwa rodziny królewskiej. Na drugi dzień po Dinę przyjeżdża tajemniczy Drakan. Okazuje się, że to pułapka, a Drakan chce przejąć władzę. Dziewczynka trafia do lochu, gdzie poznaje jedyne spadkobiercę króla, Nico, który jest uznawany za winnego wymordowania swojej rodziny. Dina chce uciec z zamku, ale aby to zrobić, będzie musiała przejść przez legowisko smoków. Będzie to wyjątkowa trudna i obfitująca w niebezpieczne przygody przeprawa...

OPRACOWANIE FILMU:

autorka: Anna Kołodziejczyk

Pojawienie się w literaturze (w mniejszym stopniu w filmie) fantastycznych postaci, magii, baśniowych wydarzeń było przez dziesięciolecia (a może jest nadal?) o wiele łatwiej akceptowalne w utworach dla dzieci i młodzieży niż w twórczości skierowanej do osób dorosłych. Stąd częste niedopasowanie grupy odbiorczej i odczytań danego tekstu do jego faktycznej zawartości treściowej/ideologicznej/archetypicznej/ mitycznej. Taki był los wielu utworów zaliczanych do fantastyki, który podzieliła także sztandarowa dla tego nurtu „Alicja w Krainie Czarów” Lewisa Carrolla. We współczesnym świecie, który samodefiniuje się jako naukowy, człowiekowi zdecydowanie łatwiej jest przyznać się do wiary w kwarki, mroczną materię, wszechświaty równoległe, teorię ewolucji Darwina niż smoka czy wróżkę-wstydkę. Jednak trudno przypomnieć sobie mit czy baśń, które poświęcone są kwarkom, a smokom czy wróżkom... i owszem. Zatem z punktu widzenia rozwoju psychologii społeczeństw kwarki mogą nie istnieć i nie wytworzy to znaczącej luki w nieświadomości zbiorowej. Istoty magiczne, natomiast, towarzyszą człowiekowi od zawsze. Są immanentnie wpisane w nasze postrzeganie rzeczywistości, zasiedlają naszą wyobraźnię, co znajduje odzwierciedlenie w bardzo licznych utworach na przestrzeni wieków, z Biblią włącznie. Są składową mitów, które „chcą” wciąż na nowo wyrażać się poprzez sztukę. W moim odczuciu (za C.G. Jungiem), analizowanie struktur mitycznych, w tym przypadku zawartych w omawianym filmie, jest poszukiwaniem przez każdego z nas swojego własnego mitu; schematu, według którego żyjemy. A także wezwaniem do wyruszenia w podróż (monomit J. Campbella).

Od kilku lat widzowie telewizyjni mogą raz w roku oglądać dziesięcioodcinkowy sezon „Gry o tron”. Zaliczam się do tych widzów i od kwietnia do połowy czerwca delektuję się przygodami bohaterów prozy George'a R.R. Martina. Z popularności serialu skorzystali także twórcy i dystrybutorzy duńskiego filmu fantasy „Wszystkowidząca” Kennetha Kainza, reklamując go jako „*Grę o tron*” dla najmłodszych. I rzeczywiście, film można zaliczyć, podobnie jak serial, do mediewistycznej odmiany fantasy, tym razem skierowanej do dzieci w wieku 10-12 lat. „Wszystkowidząca” jest, siłą rzeczy, filmem operującym wieloma uproszczeniami, ale zrealizowanym sprawnie i bardzo widowiskowym. Film kreuje wewnętrznie spójną, podobną do historycznej, wizję baśniowego państwa, w którym dochodzi do bezpardonowej walki o władzę.

Bliźniacze motywy, te same wzorce zachowań bohaterów. Nieślubny syn władcy owej krainy zabija króla, królową i ich synka. Winą za popełnienie okrutnej zbrodni obarcza jedyne pozostałego przy życiu dziedzica, Nicodemusa. Aby ostatecznie potwierdzić zbrodnię Nicodemusa, do których młodzieniec nie przyznaje się, Drakan (w filmie zarządca smoków) ściga na zamek dwie wstydki. Jasnowidząca Melussinę i jej obdarzoną bardzo silnym darem córkę Dinę. Obie wstydki potrafią zobaczyć czyny i motywacje swojego rozmówcy, kiedy popatrzą mu w oczy, i spowodować, aby postrzegał swoje postępowanie w kategoriach obiektywnych. Drakan podejmuje z czarodziejkami swoistą grę. Ponieważ nie widzi niczego złego w swoim postępowaniu, a nawet jest dumny z popełnionych czynów, wstydki nie mają wglądu w jego świat wewnętrzny. Gdyby nie determinacja małej Diny, która przy pomocy przyjaciół wydaje w końcu walkę uzurpatorowi i jego okrutnej matce, świat wartości zostałby pogrzebany na zawsze.

Jest w omawianym filmie kilka figur bohaterów, które chciałabym wyodrębnić, jako charakterystyczne dla opowieści mitycznej: postać dziecka o nadprzyrodzonych mocach, które ratuje świat i umacnia nadany mu porządek; postać oszalałego z powodu pragnienia władzy uzurpatora, którego zabicie nie jest zbrodnią; postać matki złego króla, która daje życie i jednocześnie zarządza śmiercią (sama z czasem staje się uosobieniem śmierci, często figura macochy); postać rycerza/ łowczego/ tutaj Mistrza Broni, który mimo otrzymania

rozkazu zabicia bohaterki, puszcza ją wolno, nie mogąc pogodzić się z niegodziwością władcy, któremu winien jest posłuszeństwo (dwoistość powinności i poczucia sprawiedliwości); postać przyjaciela/przyjaciółki, która wiernie pomaga bohaterowi, kiedy jego moce słabną; postać idealnej matki, dobrej i pięknej – tutaj dodatkowo obdarzonej atrybutami wróżki, która (np. w baśniach) często zastępuje zmarłą matkę. Jest także Campbellowski motyw podróży bohatera.

Film zapewne spodoba się młodym widzom i będzie bardzo przydatny w edukacji. Warto wspomnieć, że „Wszystkowidząca” otrzymała w 2015 r. nominację do Złotych Koziołków na Międzynarodowym Festiwalu Filmów Młodego Widza *Ale Kino!* w Poznaniu. Film można wykorzystać na lekcji języka polskiego, omawiając kategorie realizmu i fantastyki, a także cechy gatunku literackiego/filmowego fantasy. Edukatorzy mają bardzo duże możliwości zestawienia „Wszystkowidzącej” z innymi filmami o podobnej tematyce, np. „Hobbitem” czy „Władcą Pierścieni” J.R.R. Tolkiena, „Opowieściami z Narnii” Clive’a Staplesa Lewisa, „Ziemiomorzem” Ursuli K. Le Guin, a także cyklem powieści poświęconych Harry’emu Potterowi J.K. Rowling. (...)

<http://www.edukacjafilmowa.pl/materialy-edukacyjne/polecane-premiery/item/2242-wszystkowidz%C4%85ca>

[dostęp: 11.08.2016 r.]

Na podstawie materiałów:

<http://www.filmweb.pl/film/Wszystkowidz%C4%85ca-2015-706014>

[dostęp: 11.08.2016 r.]